

**Quicksan flora en fauna
Zandschulperweg
te Overberg**

Opdrachtgever

VanWestreenen BV
Anthonie Fokkerstraat 1A
3772 MP Barneveld

Hamabest BV

Postbus 676
7400 AR Deventer
Rostockstraat 12 A

T. 0570 – 63 81 81
F. 0570 – 60 82 72

info@hamabest.nl
www.hamabest.nl

Rapport

R10.151-GML-F01
31 mei 2010
22 pagina's

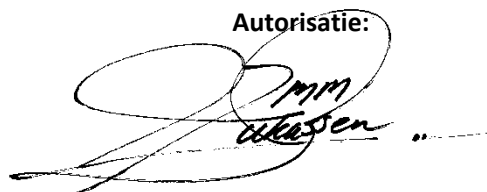
Auteur:

J.M. de Wever

Projectleider:

G.J.M.M. Lukassen

Autorisatie:

Quickscan
flora en fauna

Perceel aan de
Zandschulperweg
te Overberg

Projectgegevens

Locatiegegevens

Gebruik	: Agrarisch
Toekomstig gebruik	: Agrarisch
Plaats	: Overberg
Voorgenomen activiteit	: Sloop schapenstal en bouw kippenstal

Veldbezoek

Datum veldinspectie	: 20 mei 2010
Adviseur Hamabest	: De heer J.M. de Wever

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever of Hamabest BV

Samenvatting

In opdracht van VanWestreenen BV heeft Hamabest BV op een perceel aan de Zandschulperweg te Overberg (gemeente Utrechtse Heuvelrug) een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en andere vigerende natuurwetgeving.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit veldbezoek is op 20 mei 2010 uitgevoerd. Het plangebied is gelegen buiten de bebouwde kom van Overberg en betreft een agrarisch perceel met bebouwing en een koeienwei/ grasland.

De voorgenomen activiteiten zijn de sloop van een kleine stal en de bouw van een kippenstal in het grasland.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied procedurele gevolgen zijn ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Alle soortgroepen
Er zijn geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht.
<i>Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie <u>geen</u> procedurele gevolgen zijn voor het plangebied.</i>

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Doelstelling	6
1.3	Volledigheid onderzoek	6
2	Wettelijk kader	7
2.1	Gebiedsbescherming	7
2.1.1	Natuurbeschermingswet 1998	7
2.1.2	Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998	8
2.1.3	EHS	8
2.2	Soortbescherming	8
2.2.1	Flora- en faunawet	9
2.2.2	Uitvoering Flora- en faunawet	9
3	Onderzoeksopzet	11
3.1	Deskresearch	11
3.2	Veldbezoek	11
4	Situatiebeschrijving	12
4.1	Huidige situatie	12
4.2	Gewenste toekomstige situatie	13
5	Bevindingen onderzoek	14
5.1	Bevindingen deskresearch	14
5.2	Bevindingen veldonderzoek	14
6	Effectenbeoordeling	16
7	Conclusie en advies	18
7.1	Conclusie	18
7.2	Advies	18

Bijlagen:

- 1 Gegevens natuurloket;
- 2 Literatuurlijst.

1 Inleiding

VanWestreenen BV heeft Hamabest BV opdracht gegeven om op het perceel aan de Zandschulperweg 14 te Overberg (gemeente Utrechtse Heuvelrug) een quickscan uit te voeren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste sloop van een kleine, voormalige agrarische opstal en de bouw van een kippenstal.

De boven beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor eventueel aanwezige flora- en faunasoorten op de locatie.

In verband met de inwerkingtreding van de Flora- en Faunawet op 1 april 2002 en de vigerende regelgeving in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en of/sloopactiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten?
- wat zijn de gevolgen en welke maatregelen dienen genomen te worden?

Voorliggende quickscan kan als onderbouwing dienen bij de aanvraag van een bouwvergunning.

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgment en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

2 Wettelijk kader

Hieronder wordt in het kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven.

De bescherming van natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. De Europese wet- en regelgeving uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de nationale Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kennen beide een *gebiedbeschermings*- en een *soortenbescherming* component. De gebiedbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Het aspect soortenbescherming is in de Flora- en faunawet opgenomen. De soort- en gebiedbescherming staan geheel los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

2.1 Gebiedsbescherming

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschreven.

2.1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurgebieden en andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ), de zogenaamde Natura2000 gebieden. Natura2000 is een wijd Europees ecologisch netwerk van beschermde gebieden dat bestaat uit:

- Speciale Beschermingszones (SBZ-V) van de **Vogelrichtlijn**
- Speciale Beschermingszones (SBZ-H) van de **Habitatrichtlijn**

In het kader hieronder worden voor de Natura2000 gebieden de algemene Nederlandse instandhoudingdoelstellingen weergegeven, zoals opgesteld door het ministerie van LNV.

Instandhoudingdoelen Natuurbeschermingswet 1998

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

2.1.2 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000 gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

2.1.3 EHS

Vaak vallen de Natura2000 gebieden samen met de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

2.2 Soortbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving beschreven.

2.2.1 Flora- en faunawet

Het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is in de Flora- en faunawet geregeld. Deze wet hanteert daarbij het 'nee, tenzij principe'. Dit betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet	
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:</u>	
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen onwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van Planten.
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:</u>	
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met bovenstaande doelen opsporen van dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

2.2.2 Uitvoering Flora- en faunawet

Bij ruimtelijke ingrepen is soortbescherming van toepassing op de huidige aanwezige soorten in het plangebied of in de directe omgeving.

Indien zogenaamde 'strikt' beschermde soorten voorkomen is bescherming in het kader van de Habitatrichtlijn en/of Flora- en faunawet van toepassing. Ontheffing is alleen mogelijk op basis van een passende beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet.

De resultaten van een *quickscan* kunnen een passende beoordeling vormen. Het kan echter ook zo zijn dat een aanvullend project- en compensatieplan noodzakelijk is, om de effecten van de ingreep in detail te beschrijven en mitigerende en compenserende maatregelen uit te werken.

Indien het zogenaamde 'niet strikt' beschermde soorten betreft, is bescherming in het kader van de Flora- en faunawet van toepassing. Voor enkele "niet strikt" beschermde soorten is een algemene vrijstelling van toepassing.

In het geval van ruimtelijke ingrepen zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen (zoals vermeld op de voorgaande pagina) alleen mogelijk onder strikte voorwaarden.

Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (ontheffing voor ruimtelijke ingreep) moeten worden aangevraagd.

Bij het beoordelen van aanvragen voor een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten. Deze drie categorieën worden hieronder verklaard. Aanvullend is de status van de Rode Lijst soorten vermeld.

Categorie 1; strikt beschermde soorten

Inheemse vogels alsmede planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (ct. art. 75).

Voor planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten kan alleen ontheffing worden verleend indien geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, en wanneer sprake is van een dwingende reden van openbaar belang (dit zijn: volksgezondheid, veiligheid, milieu en dwingende redenen van sociaal economische aard). Tevens mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan kan daarom vereist zijn. Alleen voor inheemse vogels geldt dat dwingende redenen van groot openbaar belang geen reden zijn voor het verlenen van een ontheffing. De Vogelrichtlijn staat dat niet toe.

Categorie 2; minder algemeen voorkomende soorten

Onder categorie 2 vallen minder algemene soorten die niet onder punt 1 zijn genoemd.

Vooral beschermde soorten die vermeld zijn op de verschillende Rode Lijsten (en dus op een of andere manier 'gevoelig', 'kwetsbaar' of 'bedreigd' zijn) vallen onder deze groep.

Ontheffing kan worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Categorie 3; algemeen voorkomende soorten

Soorten uit de categorieën 1 en 2 gelden samen als zogenaamde 'strikt' beschermde soorten, soorten uit categorie 3 gelden als 'niet strikt' beschermde soorten.

Voor soorten uit categorie 3 kan zonder verdere toetsing aan de hand van de bovenstaande criteria ontheffing worden verleend voor verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden, indien er sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig behoud of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Rode Lijst soorten

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

3 Onderzoeksopzet

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van (strikt) beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens is de locatie bezocht.

3.1 Deskresearch

Alvorens het terrein is bezocht, is bij 'Het Natuurloket' een 'globaal rapport verspreiding beschermde en bedreigde soorten' opgevraagd. Hierin wordt een indicatie gegeven van de beschikbaarheid en soortengegevens bij de verschillende Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO). Tevens zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen geraadpleegd.

3.2 Veldbezoek

Het plangebied is overdag op 20 mei 2010 bezocht, een zonnige, onbewolkte dag met een temperatuur van rond de 20°C. De overige opstallen zijn tevens kort onderzocht op het voorkomen van strikt beschermde diersoorten.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

4 Situatiebeschrijving

In dit hoofdstuk worden de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeeldingen wordt het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Tijdens het veldbezoek wordt ook de directe omgeving van dit onderzoeksgebied meegenomen.

4.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten westen van de kern van Overberg en betreft een agrarisch perceel met meerdere agrarische opstallen en een grasland. Het nationale park 'De Utrechtse Heuvelrug' ligt ten zuiden van het plangebied.

Afbeelding 1 en 2: Situering onderzoeksgebied (bron: Google Earth).

De directe omgeving bestaat uit woningen, agrarische opstallen, graslanden, akkers en bosschages. Ten zuiden van het plangebied ligt een spoorweg.

De te slopen opstal bestaat uit een kleine opstal waarin schapen werden gehouden. Ten tijde van het onderzoek was de stal alleen nog in gebruik als onderkomen van een pauw. De opstal is enkelwandig en geheel leeggeruimd. Het grasland ligt ten noorden van de agrarische opstallen en bestaat uit lage vegetatie. De perceelbegrenzing bestaat uit watervoerende sloten.

Foto's: Te slopen opstal en binnenzijde stal.

Foto's: Overzicht koeienwei

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied. Wel liggen er EHS-gebieden in de directe omgeving van het plangebied. (bron: site ministerie van LNV, 2007).

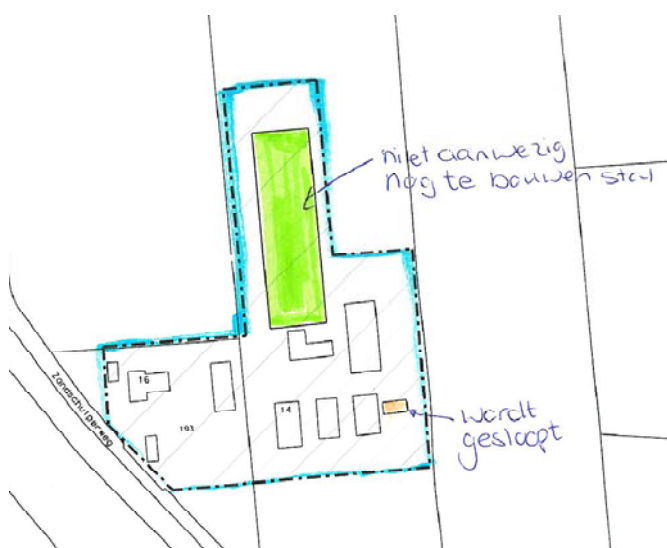
De voorgenomen activiteiten zullen geen invloed hebben op de EHS, onder andere door de barrièrewerking van agrarische bebouwing en de aard van de activiteiten.

4.2 Gewenste toekomstige situatie

Een kleine voormalige stal zal worden gesloopt. Hier wordt, zover bekend, ter plaatse niets terug gebouwd. Op de noordelijk gelegen koeienwei zal een kippenstal worden gerealiseerd.

Er zullen geen bomen worden gekapt en geen sloten worden gedempt. Ten tijde van het onderzoek waren er geen (sloop)plannen bekend betreft de overige opstallen op het terrein.

Onderstaande afbeelding geeft de gewenste toekomstige situatie weer.

Afbeelding3: Toekomstige situatie (bron:VanWestreenen BV)

5 Bevindingen onderzoek

Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek.

5.1 Bevindingen deskresearch

Het Natuurloket geeft een indicatie of er (strikt) beschermde plant- en of diersoorten voorkomen in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Het plangebied ligt in het kilometerhok; X:161/ Y:450 (zie bijlage 1).

Het “globaal rapport verspreiding beschermde en bedreigde soorten” geeft aan dat er een rode lijst soort van de soortgroep paddenstoelen en diverse strikt beschermde zoogdieren en watervogels zijn waargenomen binnen het kilometerhok. Deze soortgroepen zijn echter slecht onderzocht.

Bijlage 1 geeft een compleet overzicht van de waargenomen soortgroepen in het kilometerhok. De waarnemingen zijn gedaan tussen 1997 en 2007.

5.2 Bevindingen veldonderzoek

Hieronder zijn de bevindingen van het veldonderzoek voor de relevante soortgroepen opgenomen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen vaatplanten aangetroffen welke beschermd zijn. Op het bebouwde deel van het onderzoeksgebied en rondom de te slopen stal komen onder andere beuken, coniferen, berken, prunussoorten, krulhazelaar en pioniersvegetatie voor. De koeienwei wordt intensief begraasd en bemest. Hierdoor komen soorten voor die kenmerkend zijn voor dit soort graslanden, zoals veldzuring, boterbloem, brandnetels en distels.

Vogels

Tijdens het zijn diverse vogelsoorten waargenomen op en rondom het onderzoeksgebied, waaronder de huismus, merel, de koolmees, buizerd en de boerenzwaluw. In de te slopen opstal zijn geen broedgevallen waargenomen. Tevens is de opstal niet bijzonder geschikt voor jaarrond beschermde nesten. De woningen en overige opstallen zijn meer geschikt voor soorten als de huismus. In deze overige opstallen zijn in gebruik zijnde nesten van merels en boerenzwaluwen waargenomen. De buizerd is al foeragerend boven de graslanden waargenomen. Ook de boerenzwaluwen waren veelvuldig aanwezig boven deze percelen.

Zoogdieren

Er zijn sporen van veldmuizen en konijnen waargenomen, zoals holen en uitwerpselen. Er zijn geen dikke, oude bomen aanwezig waarin zich verblijfplaatsen of nesten van boombewoners, zoals bepaalde vleermuissoorten en eekhoorns, kunnen bevinden. De te slopen opstal is niet geschikt voor vleermuizen door onder andere de enkelwandigheid en het ontbreken van het juiste (micro)klimaat in deze opstallen. Vleermuizen kunnen in de directe omgeving foeragerend worden waargenomen. De provincie Utrecht heeft een kaart opgesteld waarop het leefgebied van de das wordt weergegeven (kaart 'Das in Utrecht 2008', provincie Utrecht). Overberg valt binnen het leefgebied van de das. In en in de directe omgeving van Overberg en het plangebied komen struwelen/ bosschages voor die geschikt kunnen zijn voor verblijfplaatsen van de das. Het plangebied zelf kan dienen als foerageergebied. Er zijn echter geen aanwijzingen gevonden die wijzen op (frequent) gebruik van het plangebied door de das, zoals wissels en snuit- en mestputjes. Rondom de koeienwei is prikkeldraad gespannen. Er zijn geen dassenharen aangetroffen in dit prikkeldraad.

Amfibieën en reptielen

Er is binnen het plangebied geen voortplantings- of overwinteringswater aanwezig dat geschikt is voor strikt beschermde soorten. Rondom het plangebied bevinden zich sloten. In deze sloten kunnen algemene soorten als de bruine en bastaardkikker voorkomen. Ten oosten van het plangebied bevindt zich een bosschage/ struweel met daarin gelegen een kikkerpoel. In deze poel waren meerdere exemplaren van het zogenaamde 'groene kikker complex' aanwezig.

6 Effectenbeoordeling

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op de aanwezige flora en fauna in het plangebied getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving.

In het kader van de Flora- en faunawet is nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang treft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Binnen het plangebied zijn de effecten op de volgende relevante soortgroepen beoordeeld.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen en worden ook niet verwacht. De omstandigheden in het plangebied zijn niet bijzonder geschikt voor de meestal veeleisende strikt beschermde soorten. Deze doelsoort zal daarom ook geen negatief effect ondervinden in het kader van de voorgenomen activiteiten.

Vogels

Er worden door de activiteit geen jaarrond beschermde nesten aangetast. In de te slopen opstal kan een broedgeval voorkomen. Derhalve is het aan te raden om de opstal buiten het broedseizoen te slopen. Indien dit niet mogelijk is, dient van te voren gekeken te worden of er een broedgeval aanwezig is. Tevens worden er, zover bekend, geen bomen gekapt die van betekenis kunnen zijn voor vogels.

De Flora- en faunawet hanteert voor het broedseizoen geen standaardperiode, van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Als richtdatum kan echter 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Verloren areaal aan foerageergebied van de buizerd en de boerenzwaluwen kunnen ruimschoots door omliggende percelen worden opgevangen. De opstallen waarin de nesten zijn aangetroffen blijven gehandhaafd.

Zoogdieren

Er zijn geen verblijfplaatsen van (strikt) beschermde zoogdieren waargenomen of te verwachten. De te slopen opstal is niet geschikt als verblijfplaats voor soorten als de vleermuis. Er zullen geen bomen worden gekapt waardoor eventuele verblijfplaatsen of vliegroutes van vleermuizen verloren gaan. Negatieve effecten aangaande vleermuizen en andere strikt beschermde gebouwbewonende zoogdieren worden derhalve niet verwacht.

De das komt in de omgeving voor, maar er zijn geen aanwijzingen dat het onderzoeksgebied wordt bezocht door de das. Eventueel verloren foerageerareaal kan ruimschoots worden opgevangen door omliggende percelen en bosschages. Voor algemene soorten als konijnen en muizen geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Amfibieën en reptielen

Er zijn geen strikt beschermde soorten aangetroffen in het plangebied en deze worden ook niet verwacht. Algemene soorten, zoals de gewone pad en de bruine kikker, kunnen voorkomen. Voor bovengenoemde algemenere soorten geldt een algemene vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. De kikkerpoel ten oosten van het plangebied wordt door de activiteiten niet aangetast.

7 Conclusie en advies

Hieronder is de conclusie opgenomen over het feit of er al dan niet procedurele gevolgen zijn voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied. Tevens wordt er een kort advies gegeven.

7.1 Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied procedurele gevolgen ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Alle soortgroepen

Er zijn geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht.

Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied betreft de overige soortgroepen.

Overig

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing:

Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Maatregelen om de verstoring tot een minimum te beperken, kunnen zijn:

- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
- het starten van rooi- en grondwerkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Met name amfibieën en kleinere zoogdieren zijn hierbij gebaat.

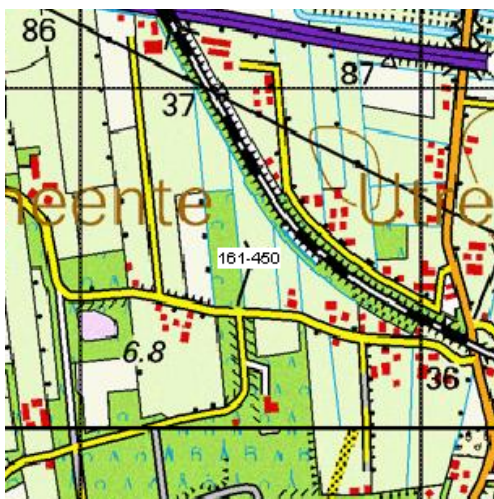
7.2 Advies

Bij de toekomstige inrichting van het plangebied kan rekening worden gehouden met het stimuleren van natuurwaarden. Bij nieuwe beplanting (heggen, heesters en bomen) is het gebruik van inlandse, bloem- en vruchtdragende soorten aan te bevelen. Gebruik van inlandse soorten is vooral voor insecten en daarmee voor vleermuizen, maar ook voor vogels geschikt.

BIJLAGE 1

GEGEVENS NATUURLOKET

Gegevens 'Het Natuurloket'

Rapportage voor kilometerhok X:161 / Y:450								
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen					1	slecht	0%	1992-2007
Zoogdieren		2		1		slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels			11			matig	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	1					slecht	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						redelijk		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen					1	redelijk	51-100%	1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

*
FF1= Flora- en Faunawet
categorie 1 (vrijstelling)

FF23= Flora- en
faunawet
Categorie 2 of 3 (streng
beschermd)

H/V= habitatrictlijn /
Vogelrichtlijn

RL= Rode Lijst

BIJLAGE 2

LITERATUURLIJST

Boeve, M.N., Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
Broekhuizen, S e.a., Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992
Den Held, J.J., Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1991
IKC Natuurbeheer, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
Meesters, G., Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
Meijden R. Van der, Heukels' Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
Ravon, Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005
Ravon, De amfibieën en reptielen van Nederland, 2009
Sovon Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
Spohn, R., Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
Spohn, R., Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
Sterry, P., Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
Topografische Dienst, Compact Provincie Atlas Drenthe, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv, Groningen, 1998
Topografische Dienst, Compact Provincie Atlas Gelderland, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1997
Topografische Dienst, Compact Provincie Atlas Noord-Brabant, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1997
Topografische Dienst, Compact Provincie Atlas Overijssel, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1998
Vogelbescherming Nederland, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

www.boerenwaluw.nl
www.minlnv.nl
www.natuurloket.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.vzz.nl
www.zoogdieratlas.nl

VanWestreenen BV
t.a.v. mevrouw P. Lohschelder
Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP Barneveld

Datum	15 september 2010
Onderwerp	Briefrapportage; voorstel preventieve maatregelen Zandschulperweg aangaande potentieel dassenfoerageergebied

Geachte mevrouw Lohschelder,

Naar aanleiding van ons contact ontvangt u hierbij onze briefrapportage waarin preventieve maatregelen worden voorgesteld om eventueel verlies aan potentieel foerageergebied voor de das te voorkomen.

Situatieschets

De heer W. Thomassen is voornemens om op twee percelen aan de Zandschulperweg te Overberg een kippenstal met uitloop te realiseren voor het houden van biologische legkippen. De uitloop zal circa 5,7 ha. beslaan en worden afgeschermd met zwart gecoat gaas van 1,2 meter hoog. De kippen zullen 's nachts binnen verblijven.

Onderstaande figuur geeft de gewenste situatie weer.

Figuur 1: Gewenste situatie. De rode omlijning geeft de uitloop weer, blauw de kippenstal (bron: VanWestreenen BV.)

Langs de perceelsgrenzen zullen diverse soorten bomen worden aangeplant, waaronder elzen, eiken en fruitbomen.

Het plangebied is gelegen binnen het leefgebied van de das (*Meles meles*).

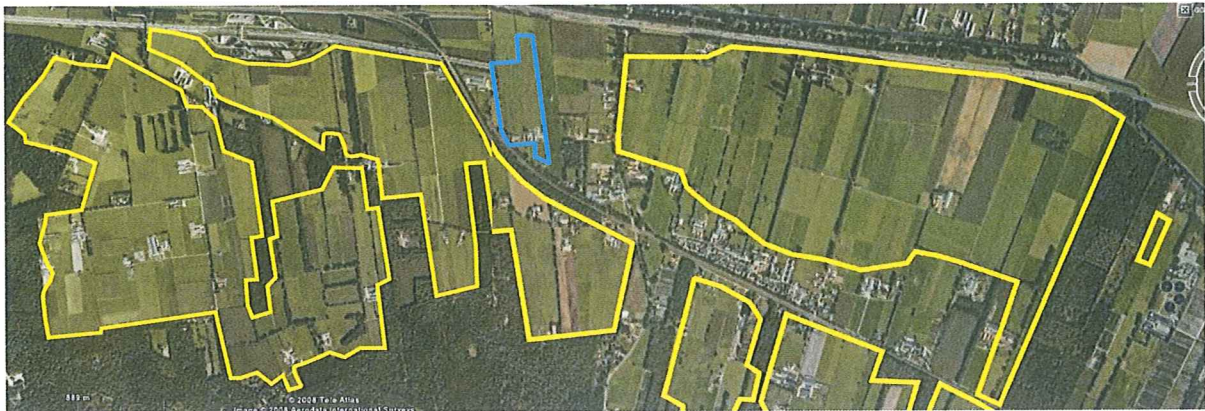
Figuur 2. Kaart dassenleefgebied provincie Utrecht, vastgesteld door college van Gedeputeerde Staten in juni 2009.

Op circa 1,5 km van het plangebied is een burcht aanwezig. Figuur 3 geeft de primaire voedselgebieden weer van de aanwezige dassen. Binnen deze primaire voedselgebieden zijn vochtige weilanden vrijwel het gehele jaar beschikbaar. Tevens zijn andere voedselbronnen aanwezig. De belangrijkste voedselbronnen zijn (in volgorde van importantie) als volgt;

- regenwormen,
- larven van insecten, zoals engerlingen en emelten
- maïs en andere graansoorten
- kevers
- appels, peren, pruimen, kersen en ander valfruit
- muizen, mollen, egels en konijnen
- amfibieën
- slakken
- eikels en tamme kastanjes
- vogels en eieren
- aardbeien, bramen, vlier- en meidoornbessen

(Bron; site Das& Boom)

Voor het duurzaam voortbestaan van een clan (dassenfamilie) zijn de primaire voedselgebieden van essentieel belang.

Figuur 3. Kaart primaire voedselgebieden, 2009 (Bron; H. Vink). In het blauw de uitloop.

Bovenstaande figuur geeft aan dat het plangebied buiten de primaire voedselgebieden valt van de aanwezige clan(s). Dit plangebied betreft een potentieel foerageergebied voor de aanwezige dassen en speelt geen significante rol bij het voortbestaan van de aanwezige dassengroep(en).

Hamabest BV heeft in mei 2010 een quickscan (R10.151-GML-F01, Hamabest BV, d.d. 31 mei 2010) uitgevoerd op een deel van het plangebied. Tijdens het veldbezoek van dit onderzoek is specifiek gelet op sporen van de das, zoals haren, mest- en snuitputjes en wissels. Deze zijn binnen het onderzochte gebied en de directe omgeving niet aangetroffen.

Voorgestelde preventieve maatregelen

Om te voorkomen dat er potentieel foerageergebied verloren zal gaan, is de heer W. Thomassen bereid om de uitloop zo aan te passen dat deze toegankelijk blijft voor de das.

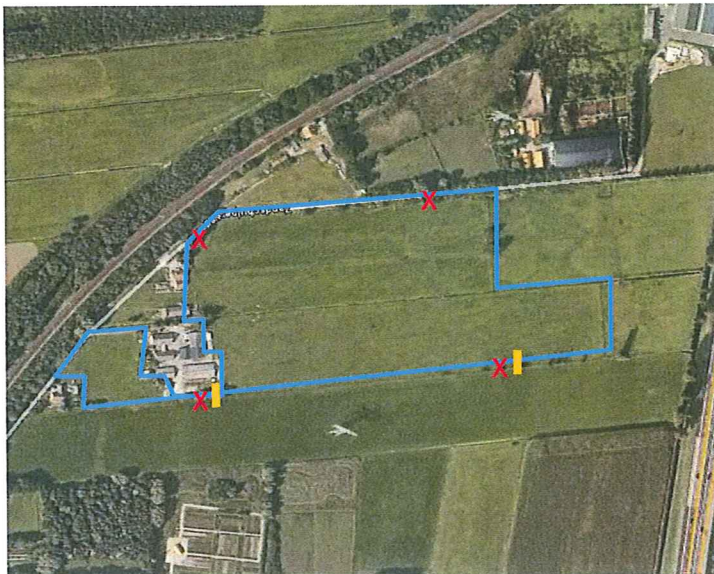
Hiervoor dienen enkele preventieve maatregelen te worden genomen. De hieronder vermelde maatregelen zijn in samenspraak met de heer P.J. Minken van de gemeente Utrechtse heuvelrug opgesteld.

De te nemen preventieve maatregelen zijn;

- het aanbrengen van vier dassenluiken, waardoor de das wel het plangebied kan betreden, maar de kippen niet naar buiten kunnen;
- het aanplanten van (fruit)bomen binnen en rondom het plangebied, waardoor beschutting en voedsel wordt geboden;
- het plaatsen van planken over de aanwezige sloten op strategische plaatsen, waardoor het plangebied toegankelijker zal worden voor de das;
- het kort houden van de (gras)vegetatie binnen de uitloop.

Figuur 4 geeft de locatie voor de plaatsing van de loopplanken en de dassenluiken. Dit is een voorstel. In het veld dient nader bepaald te worden wat technisch en ecologisch de beste locaties zijn.

De locatie van de aan te planten bomen is weergegeven op figuur 1.

- X Voorstel dassenluik
- Voorstel loopplank

Figuur 4 . Kaart voorgestelde maatregelen.

Conclusie

Door het uitvoeren van voorgestelde maatregelen zal er een beperkt areaal verloren gaan van potentieel foerageergebied. Het verlies zal met name ter plaatse van de te bouwen stal en de directe omgeving daarvan zijn. De verwachting is dat slechts 10 meter aan weerszijden van de lengte van de stal zal verzanden, waardoor het weiland voor een groot deel met gras bedekt zal blijven en wormen aanwezig zullen blijven. Deze zandplaatsen zijn onder andere noodzakelijk voor het stimuleren van het natuurlijke gedrag van de kippen, zoals het nemen van stofbaden.

De aanplant van (fruit)bomen zal een toename van beschutting en voedselaanbod betekenen. Het plaatsen van planken over de aanwezige sloten zal dit potentiële foerageergebied toegankelijker maken.

- De voorgenomen activiteit heeft geen overtreding van de Flora- en faunawet tot gevolg, omdat door het aanbrengen van het hekwerk en de bouw van de stal maar een beperkt areaal aan foerageergebied verloren zal gaan. Bovendien betreft het plangebied een potentieel foerageergebied en valt het buiten de primaire voedselgebieden van de das. Tevens worden alternatieve voedselbronnen, zoals de fruitbomen, aangeboden.

Advies

De jonge aanplant binnen de uitloop dient (met name) in het begin beschermd te worden tegen de vraat van kippen.

Met vriendelijke groet,

Hamabest BV

J.M. de Wever